

Dosarul nr.3ra-516/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – G. Ciobanu

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Minciuna, V. Sîrbu, V. Mihaila

ÎNCHEIERE

10 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de către Societatea cu Răspundere Limitată „Diego Service”, reprezentată de avocatul Victoria Roșca-Bot și de către Consiliul municipal Chișinău,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului municipal Chișinău, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Diego-Service” cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din data de 23 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-au respins apelurile declarate de către Consiliul municipal Chișinău și de către Societatea cu Răspundere Limitată „Diego Service”, reprezentată de avocatul Victoria Roșca-Bot împotriva hotărârii din data de 04 noiembrie 2019 a Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani,

constată:

La 06 martie 2019 Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Chișinău, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Diego-Service” (în continuare SRL „Diego-Service”), prin care a solicitat anularea deciziei nr. 9/22-7 din data de 16 ianuarie 2019 cu privire la reperfectarea (prelungirea) relațiilor funciare de arendă a lotului de pământ din str-la, 1 Florării, 2 „M”, cu SRL „Diego-Service”.

În motivarea cererii de chemare în judecată Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a menționat că prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 9/22-7 din 16 ianuarie 2019 cu privire la reperfectarea (prelungirea) relațiilor funciare de arendă a lotului de pământ din str-la, 1 Florării 2 „M” cu SRL „Diego-Service”, s-a decis transmiterea în arendă SRL „Diego-Service” a unui teren din str-la, 1 Florării 2 „M”, cu suprafața de 0,0076 ha.

Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, în corespundere cu art. 64 din Legea nr. 436- XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, a supus controlului obligatoriu de legalitate decizia menționată și a constatat că aceasta a fost adoptată contrar prevederilor legale, iar în conformitate cu art. 68 din Legea privind administrația publică locală, prin notificarea nr. 1304/OT4-240 din 22 februarie 2019, a solicitat Consiliului municipal Chișinău abrogarea, în termen de 30 de zile, a actului administrativ considerat ilegal.

La 27 februarie 2019 în adresa Oficiului a parvenit demersul secretarului interimar al Consiliului mun. Chișinău nr. 07-119/1055, prin care notificarea înaintată a fost respinsă ca nefondată.

Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a susținut că decizia Consiliului mun. Chișinău nr. 9/22-7 din 16 ianuarie 2019 contravine prevederilor legale, deoarece potrivit art. 14, alin. (2), lit. d) din Legea privind administrația publică locală, consiliul local decide în privința actelor juridice de administrare sau de dispoziție privind bunurile domeniului privat al satului (comunei), orașului, municipiului), după caz, în condițiile legii.

Conform prevederilor art. 77, alin. (2) din Legea privind administrația publică locală, actele juridice de administrare și de dispoziție privind bunurile proprietate publică a unității administrativ-teritoriale se încheie cu persoanele fizice și persoanele juridice de drept privat prin licitație publică, organizată în condițiile legii. Regulamentul privind licitațiile cu strigare și cu reducere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 136 din 10 februarie 2009, stabilește că organizarea și desfășurarea licitației este condiționată de prioritatea prețului maxim propus, în aceeași ordine de idei, relevă că, organizarea licitației publice presupune liberul acces și egalitatea tuturor doritorilor de a obține dreptul la arendarea bunurilor proprietate publică a unității administrativ-teritoriale.

Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a menționat că potrivit datelor din Registrul bunurilor imobile, terenul transmis în arendă are suprafața de 0,0024 ha, iar conform actului administrativ s-au reperfectat relațiile de arendă pe un teren cu suprafața de 0,0076 ha, astfel, asupra terenului surplus cu suprafața de 0,0052 ha urmau să fie aplicate prevederile legislației precitate și să fie organizată licitația publică.

Prin hotărârea din data de 04 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a admis cererea de chemare în judecată, s-a anulat decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 9/22-7 din data de 16 ianuarie 2019 cu privire la reperfectarea (prelungirea) relațiilor funciare de arendă a lotului de pământ din str-la, 1 Florării, 2 „M”, cu SRL „Diego-Service”. (f.d. 69,72-77)

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 23 ianuarie 2020 a respins apelurile declarate de către Consiliul municipal Chișinău și de către SRL „Diego Service”, reprezentată de avocatul Victoria Roșca-Bot împotriva hotărârii din data de 04 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani. (f.d. 173,174-187)

Instanțele de judecată au menționat că prin decizia nr. 9/33-30 din 27 iunie 2013 Consiliul municipal Chișinău a decis să dea în arendă, pe un termen de trei ani, provizoriu, fără drept de privatizare SRL „Diego-Service”, lotul de pământ din str-la, 1 Florării, 2m, cu suprafața de 0,0024 ha, pentru amplasarea unui pavilion comercial în locul gheretelor comerciale existente.

Prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 9/22-7 din 16 ianuarie 2019 s-au reperfectat (prelungit) relațiile funciare de arendă a lotului de pământ din str-la, 1 Florării 2 „M” cu SRL „Diego-Service” și s-a decis transmiterea în arendă SRL „Diego-Service” a unui teren din str-la, 1 Florării 2 „M”, cu suprafața de 0,0076 ha.

În această ordine de idei, instanțele de judecată au stabilit că în speță nu s-a determinat temeiul legal de reperfectare a relațiilor funciare de arendă de către SRL „Diego-Service” a lotului de pământ cu suprafața de 0,0076 ha, atât timp cât contractul inițial de arendă a fost perfectat în privința terenului cu suprafața de 0,0024

ha, or în cazul în care s-au prelungit relațiile funciare de arendă a lotului de pământ, suprafața terenului urma să rămână aceeași așa cum este stipulat în decizia nr. 6/33-30 din 27 iunie 2013.

Instanțele de judecată au respins argumentul Consiliului municipal Chișinău precum că suprafața de teren suplimentară constituie teren nefuncțional, or careva probe în acest sens nu au fost prezentate la materialele dosarului.

În aceste circumstanțe instanțele de judecată au concluzionat că în speță sunt aplicabile prevederile art. 77, alin.(5) din Legea privind administrația publică locală nr. 436 din 28 decembrie 2006. La caz, Consiliul municipal Chișinău nu putea dispune asupra reperfectării relațiilor funciare de arendă a lotului de pământ, deoarece asupra terenului în surplus urmau a fi organizată licitația publică.

Împotriva deciziei instanței de apel a depus recurs SRL „Diego Service”, reprezentată de avocatul Victoria Roșca-Bot, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea cererii de chemare în judecată. (f.d. 192, 201-203)

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată. În opinia reprezentantului societății recurente, la caz, urma să fie aplicat pct. 2 din Regulamentul privind gestionarea resurselor funciare municipale, aprobat prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 3/23 din 02 aprilie 2013, potrivit căruia terenurile nefuncționale sunt sectoare de teren proprietate municipală care, după parametri și amplasare, nu admit posibilitatea amplasării de noi obiective distincte conform documentației de urbanism, nu pot apărea ca obiecte de drept de sine stătătoare (independente) conform condițiilor de formare a bunurilor imobile, și care în cazul în care nu sunt alți deținători adiacenți interesați, pot fi atribuite, cu titlu oneros (contra plata), beneficiarilor funciari - separat sau împreună cu terenul aferent, fără organizarea licitațiilor sau concursurilor funciare.

La caz, doar SRL „Diego Service” este în drept să pretindă la arenda provizorie, fiind unicul deținător adiacent a terenului, fapt confirmat prin planul lotului, planul de situație. De asemenea, SRL „Diego-Service” este proprietarul pavilionului și acestuia urmează să-i fie transmis terenul adiacent destinat pentru exploatarea pavilionului.

SRL „Diego Service” a mai menționat că instanța de apel a apreciat arbitrar probele prezentate la materialele dosarului, deoarece prin probele prezentate se confirmă că suprafața de teren suplimentară constituie un teren nefuncțional. Astfel, este evident că SRL „Diego Service” era în drept să pretindă la arendarea provizorie, fiind unicul deținător adiacent al terenului.

Societatea recurentă a susținut ca fiind drept legală modificarea suprafeței terenului de la 0,0024 ha la 0,0076 ha, deoarece în alt mod nu poate fi exploatat pavilionul cu suprafața de 66,5 m.p. Mai mult, ca atât, instanța de apel nu a explicat, care normă legală a fost aplicată la formularea concluziei că prelungirea relațiilor stabilite anterior între SRL „Diego-Service” și Consiliul municipal Chișinău nu se poate realiza fără modificarea suprafeței terenului municipal transmis în arendă.

La 19 mai 2020 Consiliul municipal Chișinău a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat casarea deciziei contestate cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată.

În motivarea recursului Consiliul municipal Chișinău a indicat că decizia din data de 23 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău contravine normelor dreptului

material și procesual, iar la examinarea și adoptarea deciziei contestate nu au fost pe deplin constatate și elucidate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii.

La adoptarea deciziei instanța nu a luat în considerație faptul că, terenul de 0,0052 ha este suprafața necesară pentru exploatarea terenului de 0,0024 ha, fiind teren aferent. Totodată, suprafața de teren suplimentară constituie teren nefuncțional în sensul prevederilor pct. 2 din Regulamentul privind gestionarea resurselor funciare municipale, aprobat prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 3/23 din 02 aprilie 2013.

De asemenea, la emiterea deciziei instanța de apel nu a reținut ca probă planul de încadrare în teritoriu și avizul subdiviziunii specializate din cadrul Direcției generale arhitectură, urbanism și relații funciare și documentația de urbanism, care a stat la baza perfectării planului lotului, anexat la decizia CMC nr.9/22-7 din 16 ianuarie 2019. Astfel, au fost concretizate hotarele și suprafața terenurilor nefuncționale și care a fost pus în valoare în modul stabilit de Regulamentul privind gestionarea resurselor funciare municipale, aprobat prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr.3/23 din 02 aprilie 2013, cu condiția ca beneficiarul la încheierea contractului să achite 10% din valoarea terenurilor, conform raportului de evaluare. În cazul în care nu se va realiza (încheia) dreptul de arendă a terenurilor nefuncționale, acestea vor fi utilizate gratuit de către beneficiar pentru deservirea obiectivului privat, ceea ce va lipsi bugetul municipal de resurse financiare esențiale.

Efectuând controlul judiciar al hotărârilor contestate prin prisma argumentelor expuse în recurs, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prin Legea nr.116 din data de 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova. În conformitate cu art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

Conform art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Luând în considerare că decizia Curții de Apel Chișinău, adoptată la 23 ianuarie 2020, a fost notificată SRL „Diego Service” la 18 februarie 2020 (f.d. 193), recursul nemotivat declarat de către SRL „Diego Service” la 31 ianuarie 2020 și motivat la 04 martie 2020 este depus în termen.

Cu referire la termenul de declarare a recursului depus de către Consiliul municipal Chișinău, completul specializat menționează că decizia instanței de apel a fost notificată recurentului la 04 martie 2020. (f.d. 195) Dat fiind faptul că prin prisma pct. 8 din Anexa la dispoziția nr. 1 din data de 18 martie 2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova termenele de exercitare a căilor de atac aflate în curs la data instituirii stării de urgență se întrerup, urmând a curge noi termene, de aceeași durată, de la data încetării stării de urgență, termenul de declarare a recursului pentru Consiliul municipal Chișinău după întrerupere a început a curge de la data de 16 mai 2020.

În aceste circumstanțe recursul motivat înaintat de către Consiliul municipal Chișinău la 19 mai 2020, se consideră a fi depus în termen.

Examinând temeiurile invocate în recursuri în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibile, din următoarele motive.

Prin prisma art.246, alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art.246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245, alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages

Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererile de recurs depuse de către SRL „Diego Service”, reprezentată de avocatul Victoria Roșca-Bot și de către Consiliul municipal Chișinău, sunt inadmisibile.

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursurile, declarate de către Societatea cu Răspundere Limitată „Diego Service”, reprezentată de avocatul Victoria Roșca-Bot și de către Consiliul municipal Chișinău, se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh